

клітинних мембран головного, спинного та кісткового мозку, нирок; утримує вологу і забезпечує необхідний тургор шкіри і тканин; входить до складу жовчних кислот. Холестерол є попередником вітаміну D3; слугує вихідним матеріалом для синтезу гормонів кори надниркових залоз (гидрокортизон та кортизон), які впливають на ліпідний та білковий обміни.

Вміст загального холестеролу у сироватці крові корів сильного врівноваженого рухливого типу становив $5,51 \pm 0,14$ ммоль/л, що достовірно вище ніж у тварин сильного неврівноваженого типу на 10,3% ($p \leq 0,01$), сильного неврівноваженого – 20,5% ($p \leq 0,01$), слабкого – на 20,3% ($p \leq 0,01$) Встановлений тісний позитивний взаємозв'язок між врівноваженістю ($r = 0,95$) нервових процесів та вмістом загального холестеролу. Аналізуючи отримані дані, ми звернули увагу на те, що СН тип ВНД характеризувався найнижчими середніми показником (по групі) вмісту холестеролу у сироватці крові.

Отже, враховуючи цей факт та показник кореляції ми зробили висновок, що саме врівноваженість коркових процесів у найбільшій мірі впливає на вміст даного показника у крові корів, чим і обумовлені наявні результати досліджень. Між вмістом загального холестеролу також була встановлена позитивна кореляція із силою ($r = 0,72$; $p \leq 0,05$) та рухливістю ($r = 0,75$; $p \leq 0,05$) нервових процесів, що свідчить про прямий вплив кори великих півкуль головного мозку на обміні процеси в організмі.

УДК: 636. 237. 23. 034: 613. 47

Кузик В., студент 2 курсу магістратури спеціальності "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва"

Науковий керівник – Шутяк О.В., кандидат с.-г. н., доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

РІСТ І РОЗВИТОК РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ УТРИМАННЯ

Актуальність. Складний процес кількісних і якісних змін в індивідуальному розвитку тварин відбувається шляхом росту, диференціювання, спеціалізації, інтеграції та інших процесів, які в різні періоди їх життя мають різну інтенсивність та різноманітні поєднання і тому знання цих процесів дозволяє спеціалістам управляти спрямованим вирощуванням молодняку і процесом відтворення. Контроль за ростом і розвитком тварин здійснюється шляхом зважування і вимірювання. Систематичне зважування тварин дає змогу точно визначити масу тіла і приріст її за певний проміжок часу.

Мета і методика досліджень. Відібрані піддослідні свинки з 2- і 3-місячного віку утримувались у групових станках відповідно до прийнятої у господарстві технології. Протягом всього періоду вирощування (з 4-х 8-місячного віку) контрольна група ремонтних свинок користувалась вигулами на бетонаних майданчиках – примусово. Щодня тварин виганяли на вигульний майданчик на 2,5-3 години. Свинки I дослідної групи мали вільний доступ із свинарника на вигульний майданчик через лаз. Норма площі на 1 голову ремонтного молодняку, який вирощували при режимно-вигульному і вільно-вигульному утриманні,

складала 0,8 м² в середині приміщення і 1,4 м² на вигульному майданчику. Тварини II групи весь період вирощування знаходились на майданчиках під навісом.

Результати досліджень. Встановлено, що ремонтні свинки мали різну інтенсивність росту в залежності від періоду досліді. Так, на початку досліді у 4-місячному віці тварини всіх груп мали практично однакову живу масу, але в 5-місячному віці тварини контрольної групи за даним показником переважали аналогів II дослідної групи на 1,3 кг ($P>0,999$) і поступалися тваринам I групи на 0,9 кг ($P>0,99$).

Ремонтні свинки режимно-вигульного утримання в період вирощування з 6 до 7-місячного віку за інтенсивністю росту відставали від тварин дослідних груп. Так, у 6-місячному віці жива маса свинок I дослідної групи була вище на 2,4 кг ($P>0,95$) і другої – на 1,4 кг ($P>0,999$), а у віці 7 місяців жива маса свинок I дослідної групи була вище живої маси свинок контрольної групи на 1,1 кг ($P>0,999$) і жива маса свинок II групи була вище живої маси свинок контрольної групи на 1,4 кг ($P>0,999$). До кінця періоду вирощування вказана закономірність не збереглась і ремонтні свинки I і II дослідних груп поступались свинкам контрольної групи за живою масою на 2 кг ($P>0,999$) і 1,4 кг ($P>0,999$). Поряд з цим обраховано коефіцієнт повторюваності (r_p) показників живої маси у різні вікові періоди. Використовуючи коефіцієнт повторюваності, вже за результатами ранньої оцінки тварин можна прогнозувати їх наступну продуктивність. Отже, взявши до уваги коефіцієнт повторюваності показників живої маси ремонтних свинок у 2-4 місяці можна зробити висновок, що в кінці періоду вирощування найбільшу живу масу будуть мати свинки контрольної групи, яких вирощували при режимно-вигульному способі утримання, а найменшу – свинки I групи, що утримувались вільно-вигульно. Середньодобовий приріст – цілком задовільний показник швидкості росту і тому його використовують на практиці для контролю за ростом тварин. Середньодобовий приріст у свинок контрольної групи був на 19,6 г більший, ніж у свинок I дослідної групи і на 12,9 г більший, ніж у свинок II дослідної групи. Відносний приріст свинок контрольної групи був на 6,5% більший, ніж у свинок I дослідної групи і на 3,9% більший, ніж у свинок II дослідної групи. Індекс інтенсивності формування тварин був більший у свинок II дослідної групи на 0,148, ніж у свинок контрольної групи і на 0,093 більший, ніж у свинок I дослідної групи. Індекс напруга росту свинок у II дослідній групі був на 0,52 більший, ніж у свинок контрольної групи і на 0,323 більший, ніж у свинок I дослідної групи. Індекс рівномірності росту у свинок I дослідної групі був на 0,036 менший, ніж у свинок контрольної групи і на 0,022 більший, ніж у свинок II дослідної групи.

Встановлено, що в 6-місячному віці більш високими показниками довжини тулубу характеризувались тварини контрольної і першої дослідної груп. У даному віці вона була відповідно 111,2 і 111,8 см це на 1,4-2 см більше, ніж у свинок II дослідної групи. За обхватом грудей в 6-місячному віці тварини дослідних груп переважали ровесниць контрольної групи відповідно на 17,2 см ($P>0,999$) і на 14,2 см ($P>0,999$). Встановлена деяка різниця по висоті в холці. За даним показником тварини контрольної групи поступалися аналогам I дослідної групи на 0,6 см ($P>0,999$) і II – на 0,9 см ($P>0,999$). Між живою масою і довжиною

тулубу найвищий коефіцієнт кореляції у свинок контрольної групи (0,78) і найнижчий у свинок I дослідної групи (0,53); між живою масою і обхватом грудей найвищий коефіцієнт кореляції у свинок контрольної групи (0,66) і найнижчий у свинок II дослідної групи (0,61); між живою масою і висотою в холці найвищий коефіцієнт кореляції у свинок I дослідної групи (0,68) і найнижчий у свинок II дослідної групи (0,27). У 8 – місячному віці між живою масою і довжиною тулубу найвищий коефіцієнт кореляції у свинок I і II дослідних груп; між живою масою і обхватом грудей найвищий коефіцієнт кореляції у свинок контрольної групи (0,78) і найнижчий у свинок I дослідної групи (0,31); між живою масою і висотою в холці найвищий коефіцієнт кореляції у свинок I дослідної групи (0,89) і найнижчий у свинок II дослідної групи (0,46).

Висновки. В процесі вирощування ремонтних свинок при різних способах утримання встановлена значна різниця в змінах лінійних промірів тварин. Найвищими показниками довжини тулубу, обхвату грудей і висоти в холці характеризувались ремонтні свинки вільно-вигульного утримання. Вони переважали тварин контрольної групи відповідно на 0,9; 2,7; 2,4%. Тварини, яких виростили на майданчиках під навісом були більш компактні, мали найменшу довжину тулубу і обхват грудей.

УДК 636. 22/25. 082

Кука М.І., студент 2 курсу магістратури спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

*Науковий керівник – Каспров Р.В., кандидат с.-г. н., доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна*

СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНА ОЦІНКА ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ КОРІВ РІЗНИХ ЛІНІЙ ПОДІЛЬСЬКОГО ЗАВОДСЬКОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Селекційно-племінна робота з молочними породами великої рогатої худоби у сучасних умовах характеризується певним скороченням національної бази племінних ресурсів, зниженням племінних і продуктивних якостей тварин, застосуванням у ряді випадків недосконалих методів відтворення стада та відсутністю системи державного контролю за найважливішими елементами селекції – одержанням, вирощуванням, оцінкою і використанням племінних бугаїв. Можливості широкого залучення кращого генетичного матеріалу спеціалізованих молочних порід зарубіжної селекції повною мірою не реалізуються.

Для успішного ведення селекційної роботи необхідне дослідження поєднань та всебічне вивчення продуктивних ознак тварин з різною спадковістю.

Об’єктом дослідження були корови різних ліній подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи.

Для проведення досліджень було сформовано три групи корів-первісток різних ліній української чорно-рябої молочної породи. I група – дочки бугая